

**Clavis Aurea Thesauri Partheno-Carmelitici, Sive
Dissertatio Historico-Theologica, Referans atque
Exponens Antiquitatem & originem, confirmationem ac
propagationem, beneficia ac privilegia, gratias & ...**

Paulus <Ab Omnibus Sanctis>

Viennæ Austriæ, 1669

IV. Cujus sit erigere, instituereque Carmelo-partheniam Confraternitatem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64293](#)

summorum Pontificum JOANNIS & ALEXANDRI. Et GREGORIUS XIII. in Bulla *Ut laudes*. evidenter rem explicat: nam enumeratis indulgentijs, quas plurimi Pontifices nobis concesserant, pertinet ad JOANNEM XXII. quem ait plures alias ibidem descriptus sed didisse, statimq; describens Sabbatinum Privilegium, non aliter ib eodem JOANNE concessum (uti de indulgentijs dixerat) sed placatum, corroboratum & confirmatum. Unde sequitur posse summum Pontificem abrogare publicationem Sabbatini Privilegij: sed non potest impedire, quin beatissima Virgo adjuvet post obitum, tum Confratres, tum alios, quos ipsa adjuvare voluerit. Hactenus in natus, quibus nihil addendum occurrit.

His verò præmissis de Confraternitatibus in genere, formis & modo illas instituendi, & gubernandi, alijsque similibus &c. tempus est, ut de nostro Carmelo-parthenio Sodalitio in specie dilucere incipiamus.

C A P U T I V.

Cujus sit erigere, instituereq; Carmelo-partheniam Confraternitatem.

483.

Solus P. Generalis Ord. Carmel. aut ejus Vicarius possunt instituere Confraternitatem B. MARIE V. de monte Carmelo.

EAcultas erigendī, instituendivè Confraternitatem B. MARIE Virginis de monte CARMELO, illiq; indulgentias, & gratias spirituales Apostolica authoritate libertè & licetè communicandi, est penes solum Patrē Generale Ordinis Carmelitarum, pro tempore existentem; vel illo absente, penes ejus Vicarium Generalem. Ita tradunt Constitutiones Ordinis ann. 1625. editæ, 4. Part cap. 28. num. 1. Et ex illis Reverendissimus Theod. Stratius, Lezana, Irenæus, & alij, qui de hoc scripsere. Hoc aperte colligitur ex PAULIV. Diplomate incipiente, Cum cœtus cuius in calce hæc habentur: *Ac dilecto Filio nunc, & pro tempore existenti Priori Generali dicti Ordinis Carmelitarum, vel illo absente, ejus Vicario Generali, ut hujusmodi Confraternitatem B. MARIE de monte CARMELO, ubi virorum extra Vrbem erigere, & instituere, illig; omnes superioribus indulgentias, & gratias spirituales &c. communicare similiter libere & citè possit & valeat, Authoritate Apostolica tenore presentium facultatem con-*

cedimus & impartimur. Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, ceterisq; contrarijs quibuscunq; prasentibus perpetuis futuris temporibus duraturis, &c.

Noster Venerab. Thomas à JESU lib. 2. de Confraternitate B. MARIÆ de monte Carmelo Cap. 5. probat hoc spectare ad P. Generalem Ordinis, exemplo aliarum Confraternitatum Mendicantium Ordinum S. Augustini, Prædicatorum & Minorum, quarum erectio spectat ad Generales illorum. Ita concessit EUGENIUS IV. Generali Ordinis S. Augustini, JULIUS III. & PIUS V. Ordinis Prædicatorū; inhibendo, ne alius quispiā sine ejus licentia illam possit instituere: & SIXTUS V. Ordinis Minorum Generali; undē P. Generali Ordinis nostri, infert idem P. Thomas, per communicationem privilegiorum idem licebit, cum particolare pro nostri Ordinis Generali nondum in hac materia viderim privilegium. Rectè hoc asserit, quia illo tempore, quo dictum suum Librum de Confratern. evulgavit, nondum prodierat præfatum PAULI V. Diploma, verum multis primū post annis.

ADVERTIT hoc loco Irenæus Sect. 3. Cap. 3. §. 1. argumentum ex verbis præfatis PAULI V. desumptum non videri evincere soli P. Generali, ejusque Vicario competere hanc facultatem: nam licet prædictis verbis P. Generali, ejusque Vicario eam impertiatur facultatem; tamen nec soli competere affirmat: nec alijs eam interdicit. Quare existimat ipse, eos adhuc posse erigere ac instituere, quibus permissum erat, ante præfatam Constitutionem, si qui erant hujusmodi: quales tamen extitisse non opinor. Nec refert, quod Bullæ initium sit revocatorum priorum Constitutionum: cum constet ibi solùm revocare indulgentias: at de facultate erigendi non agit, nisi in fine, ut eam asserat Generali, de cæteris nihil dicendo, nec ut confirmet, nec ut retractet. Constitutiones quoque Ordinis non obstant, cum jus novum minimè condant, sed factum à PAULO V. referant: quare si PAULUS V. antiquas erigendi facultates non extinxit, nec dicenda erunt vi Constitutionum peremptæ.

NON solùm Reverendissimo P. Generali Ordinis Carmelitarum Calceatorum, verum etiam utrique Præposito Generali Discalceatorum Carmelitarum competit præfata Confraternitatem B. MARIAE de monte CARMELO, seu sacri SCAPULARIS ubique locorum

Generales
Ordinum
mendican-
tium pos-
sunt soavū
Religionis
Confra-
ternitates
instituere.

484.

485.

Eandem
hanc Con-
fraternita-
tem insti-

Y y y

tuendi potestatem
habent uterque Carmelitani. Di-
scal. Genera-
lis.
Habent Di-
scalceati duas Con-
gregat. &
quilibet suum inde-
pendente Generale.
Carmeli-
te Calcea-
ti & Discal-
ceati ra-
tione ere-
& ionis Cō-
fratern.
& con-
cessionis
Scapula-
ris concor-
diam in-
eunt.
Instrumē-
tum con-
cordiae.
Quid cir-
ca eructio-
nem Con-
fraternita-
tis, & di-
stributionē
Scapularis observan-
dum?

486.

corum erigendi facultas, ex sacra Congregationis Cardinal. indi-
gentiarum moderatricis indulto. Pro quo faciliter percipiendo, sci-
endum est, præter Reverendissimum P. Generalem Ordinis Carme-
litarum Calceatorum, duos esse alios supremos Generales nolitorum
Excalceatorum; unum Congregationis S. ELIÆ, seu Italiæ, &
terum Congregationis Hispaniæ; & quilibet eorum eandem indi-
pendente ab altero habet facultatem. Ita suprà citatæ Constitu-
tiones Ordinis, & cùm illis Authores suprà laudati.

Cum verò unica tantum instituti nostri Confraternitas in uno,
eodemque loco erigi possit, juxta CLEMENTIS VIII. suprà rela-
tam Constitutionem, ideo ad fovendam conservandamque inviola-
bilem unionem ac pacem, evitandamque omnem dissensionis occa-
sionem, inter antiquum Carmelitarum Ordinem, atque utramque Dis-
calceatorum Congregationem, convenerunt an. 1616. die 24. Au-
gusti Romæ Reverendissimus magister SEBASTIANUS FANTO-
NUS Prior Generalis Carmelitarum, Reverendissimus P. FERDI-
NANDUS à S. MARIA Præpositus Generalis Discalceatorum
Congregationis S. ELIÆ, atque admodum Reverend. P. FRAN-
CISCUS à SS. SACRAMENTO Procurator Generalis Discalceato-
rum Congregationis Hispaniarum, ac subjectam concordiam una-
nimis consensu inierunt, quam PAULUS V. ann. 1617. die 24. Ap-
rilis per Bullam incipientem, *Ad ea, per que. Apostolica Authori-
tate probavit, roboravit ac confirmavit, ac præmissis aliis hec subji-
cit Pontifex in præfato Diplomate: Ideo prædicti Patres Reverendissimus
P. Magister Generalis, & Reverendissimus P. Præpositus Generalis, & Procur-
ator Generalis Hispanie, sub una beatissima Virginis tutela militantes, ut charia
mutua sine ullius offensione foveatur, sponte &c. omni, &c nominibus predi-
convenient & paciscuntur hoc proposito medio, videlicet: ut ubi Fratres Ca-
melitani erectam jam habent Confraternitatem, possint Discalceatis sanctum
SCAPVLARE petentibus concedere, Sodalesque ita admittere, ut eo ipso Cor-
fraternitati Patrum Carmelitarum adscripti censeantur, & sint, & eadem in-
dulgentias, prævilegia, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta con-
quantur, modo quo supra.*

Item quoad Processiones, tam præcipuam mensis Iulij ad sanctissime Vir-
ginis Commemorationem solemnem fieri solitam, quam alias, que in aliqua Dom-
nica singulorum mensium sunt, quibus assistentibus Confratribus ac Confor-
matis plena

plenaria indulgentia per Sanctissimum Dominum nostrum P A V L U M Quid cir-
Papam V. sub die 3. Augusti, anni 1609. in perpetuum concessa est, & postea
ab eodem sub die 19. Iulij an. 1614. ad omnes imposterum erigendas in quavis
mundi parte Confraternitates extensa, ita pariter convenientur, & paciscuntur,
ut ubi Confraternitas in dominis Patrum Discalceatorum fuerit erecta, nolintque
iusti dictam processionem seu processiones facere, possint Patres Carmelitani eam,
vel eas celebrare, illique vel illis assistentes Confratres lucrantur indulgentiam,
ac si in eorum domo esset Confraternitas. Et è converso, si in dominis Patrum
Carmelitarum fuerit erecta Confraternitas, nolintque ipsi processionem celebrare,
possint Patres Discalceati eam celebrare, Confratresque assistentes consequantur
indulgentiam predictam, quia sic inter eos actum &c. Quàm conventionem
& concordiam dictæ partes nominibus quibus supra, ac vice & nomine aliorum
Patrum tam Carmelitanorum, quàm Discalceatorum respectivè promiserunt ha-
bere ratam &c. & contra non facere &c. sub quovis praetextu &c. inde statu-
erunt, voluerunt, & mandarunt omnibus Religiosis sibi respectivè subditis per-
petuò custodire & observare, &c.

Ac quibusdam interjectis concludit Pontifex.

Decernentes presentes literas validas, firmas & efficaces existere, &
fore, ac Ordinis & Congregationis prædictarum Fratres, ad plenariam illarum
observationem teneri & obligatos esse; nec ab illis ullo unquam tempore quavis
de causa resilire posse, irritumque & inane, si secus super his à quopiam quavis
Authoritate, scienter, vel ignorantier contigerit attentari. Non obstantibus præ-
dicta CLEMENTIS Prædecessoris hujusmodi, alijsque Constitutionibus & Ordina-
tionibus Apostolicis, nec non Ordinis, & Congregationum prædictarum, etiam ju-
ramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia raboratis statutis, &
consuetudinibus, caterijs contrarijs quibuscumq;. Dat. Roma apud S. Mariam
majorem &c.

A N I M A D V E R T E N D U M hic cum Ireneao loc. cit. quod li-
cet alterutri abstineant à processione facienda, vi hujus fœderis: ni-
hilominus tamen in eorum Ecclesijs Confratres lucrari queunt in-
dulgentias, ac verè habent Confraternitatem. Quod patet maxi-
mè ex eo, quod ij, qui antiquiores sunt in loco, si abstineant à pro-
cessione facienda, possit ea fieri ab alijs, quorum posterior est insti-
tutio in eodem loco; quod etiam P A U L U S V. probavit, confir-
mando fœdera prædicta. Ergo signum est Confraternitatem esse
erectam reipsa in utraque Ecclesia: esto exercitium processionis &c.
permittatur solùm in una... Y y 2

487.

Quid si al-
terutri à
processio-
ne facien-
da absti-
neant?
Generalis
nequit Vi-
carij Ge-

Obser-

Generalis circa erectionem Confraternitatem potestatem tollere aut limitare, de quo Vicario hoc intelligentiam?

Observandum etiam, quod cum Vicarius Generalis eandem à PAULO V. Confraternitatem instituendi acceperit potestatem, ideo Reverendissimus Generalis eam afferre vel limitare non potest, cum ab eo non emanet, sed à summo Pontifice absque ordinem ad ipsum Generalem. Per Vicarium hujusmodi intelligit Theod. Stratius eum, quem in Urbe constituit, dum ab ea discedit Generalis, non autem alios, quos pro varijs Ordinis partibus, Provincijs et Conventibus designat: cui sententiae faveant ea verba Pontificis, illo absente Vicarius, &c.

488.

Quid posse Vicarius Generalis Mantuanus Congregationis, quo ad hanc potestatē?

VICARIUS Generalis Congregationis Mantuanus non possit præfata facultate, uti censuit sacra Congregatio indulgentiarum moderatrix: quare novam ab eodem PAULO V. prædictam Confraternitatem instituendi potestatem, & petiit, & impetravit, a scilicet pro Ecclesijs suis Congregationis, ut pluries declaravit iam dicta sacra Congregatio super indulgentias. Id ipsum tradunt Constitutiones Ordinis *supra cit.* & Theod. Stratius, *in instruct. cit. Cap. 13.* Lezana *Tom. 2. qq. R. C. 15. n. 47.* Irenaeus *loc. cit.* & alij. Si quis amplectatur sententiam *supra Cap. 3. num. 480.* expositam, videlicet quod nostra Scapularis Confraternitas simul erigatur cum ipsis nostris Ecclesijs, dicendum videtur, facultatem Mantuanii Vicarij intelligi debere non de prima institutione, sed de exercitio talis Confraternitatis, puta assignandi dies processionis menstruæ, Confrat congregandi, deputandi Directores &c.

489.

Quid Patres Provinciales Confraternitatem Sacri Scapularis?

Affirmativam sententiam tenuit Thomas à JESU *loc. supra cit.* quam probat ex eo, quod Provinciales gaudeant jurisdictione quilibet Episcopali, juxta communem Doctorum sententiam: Episcopi vero Confraternitates instituendi potestatem obtinent jure ordinario: Ergo idem competit Provincialibus. Nec obstat, inquit ipse, quod in nonnullis Religiosis Ordinibus haec facultas concessa sit à Sede Apostolica generalibus; id enim non arguit, quod Patres Provinciales illa careant, sed quia ita postularunt Generales illarum Religionum, ad sic sua autoritate maius robur honoremque conserendum illis Confraternitatibus. Ita ille: sed negativa sententia amplectenda videtur, uti satis ex supradictis collare potest.

490.

Quæres secundò. utrum facultas erigendi Confraternitatem delegat?

delegari possit à Reverendiss. P. Generali (& idem dico de utroq; P. Generali Discalceatorum utriusque Congregationis, & Vicario Generali Mantuanæ Congregationis respectivè) Provincialibus aut alijs?

An Pore-
stas erigē-
di Confra-
ternitatem
delegari
queat Pro-
vinciali-
bus aut
alijs?

Negativam probabiliorem censuerunt sententiam nonnulli juris periti, quos se consuluisse afferit R. Theod. Stratius: Alij cum Lezana num. 48. affirmativeram esse amplectendam sentiunt: quam etiam esse probabiliorem subjectæ suadent rationes. I. Communè illud, receptumque ab omnibus axioma, omnis Ordinarius delegare potest: prefati autem PP. Generales sunt Ordinarij hac in parte: quia hujuscemodi potestas in ijs residet, tanquam in capite, proprioque subjecto; cum ad eos maximè spectet spiritualium Ordinis bonorum distributio: sive profecta sint in Ordine ex virtutum operibus, à subditis præstitis; sive aliunde comparata fuerint; puta ex liberali Apostolice Sedis concessione, ut ab Ordine in alios Christi fidèles deriventur. II. Commissarius ex privilegio perpetuo potest alteri vices suas delegare, ut mox citati Authores observarunt; idemq; Lezana docuerat etiam Toms. 1. Cap. 18. num. 4. & post illum Irenæus loco eit. at hæc facultas Confraternitates erigendi est privilegium perpetuum: Ergo &c.

Tertiò PAULUS III. concessit Præposito Generali Societatis JE SU, ut omnes gratias, concessiones & indulgentias sibi concessas à Sede Apostolica exercere possit per Vicarios, aut personas ad id sibi benevisas. Ita Suarez Toms. 4. de Relig. Tract. 1. lib. 2. cap. 22. num. 8. Item SIXTUS V. in Bulla incipiente Dum ineffabilia. quæ est 21. inter Constitutiones illius apud Cherubinum, facultatem indulxit Generali Dominicanorum, vel Vicario Generali ejusdem Ordinis, delegandi pro institutione Confraternitatis Rosarij &c. Sed his privilegiis per communicationem uti posse præfatos nostros Patres Generales tradit Lezana, & cum illo Irenæus. Licet Reverendiss. Theod. Stratius, supradictorum Jurisconsultorum sine dubio motus sententia, nunquam delegaverit instituendi Sodalitij facultatem, verum solum inquirendi, examinandique, utrum eo in loco erienda esset Confraternitas? Quorum habita relatione, ipsem, et si à loco absens, instituebat nostram Confraternitatem: vel per literas, quibus deputabat Commissarios pro præfato examine, actu instituebat, erigebatque his, aut

verbis

Y y y 3

verbis similibus: *Quod si judicaverit eam esse in tali loco erigendam, auctoritate nostra ex nunc pro tunc eam exigimus, instituimusque nostris literis formatum, quas ad vos ea de re dirigimus &c.* Quo casu non valet ereditio à dato literarum Generalis, sed à tempore, quo Commissarius erigendam judicavit: tunc enim fictione juris præfens fit Generalis, qui rigat, instituatque ejusmodi eo in loco Confraternitatem.

492.

*Verum erigi valeat
in proprijs
aut alienis
Ecclesijs
sine Ordinarij
consensu no-
stra Con-
fraterni-
tas?*

Quæres tertio, utrum prædicti Patres, sive ordinaria, sive delegata potestate, ad erigendas Confraternitates gaudentes, possunt intra proprias, quam alienas Ecclesijs, sine Ordinarij consensu ejusmodi Sodalitia erigere?

Affirmative respondet quoad utramque partem N. Thomæ à JESU: & quidem de proprijs Ecclesijs ambigendum non esse censet, ob manifesta circa hoc nonnullorum Regularium privilegia. De alienis idem confirmat ex communi praxi Mendicantium Ordinum, qui extra proprias Ecclesijs, sine Ordinarij authoritate ac consensu, complures similes Confraternitates erigunt, instituuntque: idque non sine fundamento, quod habent in suis privilegijs, quæ sine limitatione ulla id concedunt. Congruum tamen consultumque videtur, ut quando extra suos Conventus Religiosi erigunt Confraternitates, id fiat habitis Ordinarij approbatione ac consensu. Ita illæ, & non male, nec improbabiles suo tempore, & ante promulgationem supradictæ Constitutionis, *Quæcumque à sede. CLEMENTIS VIII.* Quid verò, hoc tempore ob dictæ Constitutionis decreta censendum & practicandum sit, constat ex illis, quæ in superioribus diximus Capitibus.

493.

*Instituta
uno in lo-
co Con-
fraterni-
tas dissolvi
potest, & à
quo?*

Quæres quartio, utrum instituta semel uno in loco Confraternitas dissolvi possit atque extingui?

Respond. Affirmative, quia aliarum societatum naturam imitantur, in morali jure fundatarum, quæ per consequens, in suo esse & conservari pendent à ratione ac voluntate, morum principe. Videtur tamen non debere, aut posse ab alio extingui, quam ab ipso Generali, cum ab alio etiam erigi nequeat; & consecrari ab eo solum dependeat. Eadem à fortiori facultatem habebit Capitulum Generale. Si quis tamen aliis infra Generalem Confraternitatem erigere possit, idem ille poterit erectam dissolvere.

494.

Unum etiam in erectione Sodalitij B. MARIÆ Virginis de-

mone

monte CARMELO in alienis Ecclesijs summopere observandum est, *juxta Constitutiones Ordinis 4. part. cap. 28. num. 3.* Ne scilicet, quod in favorem Religionis nostre à summis Pontificibus concessum fuit, aliquando in illius detrimentum vergat, Reverendissimus Pater Generalis imposterū Confraternitatem nostram in exteris Ecclesijs, præsertim aliorum Regularium non erigat, instituatque, nisi sub hac expressa conditione, quod si temporis successu nostra Religio domum in eodem loco fundaverit, institutio Confraternitatis in aliena Ecclesia facta, eo ipso penitus expiret, nulliusque reddatur valoris ac momenti: poteritque P. Generalis novam electionem in nostra Ecclesia servatis servandis facere: & nisi etiam sub juramento promittant tum Superiores exterarum Ecclesiarū, in quibus instituenda fuerit Confraternitas, tum Confratres, quod nec directe, nec indirecte, nec per se, nec per alios ullo unquam tempore impudent, quo minus possimus nos, si sese obtulerit occasio, novum ibi monasterium acquirere; imò expressè protestentur, se ad id quatenus opus fuerit, ex nunc pro tunc suum præbere consensum. Hæc P. Lezana ex præfatis Ordinis Constitutionibus: qui etiam subjungit declaratum fuisse à sacra Congregatione Episcoporum ac Regularium die 15. Septemb. ann. 1634. Confraternitatem nostram erectam in quadem Patrum Augustinianorum Ecclesia suspendendam seu extinguidam esse, ut in nostri Ordinis Ecclesia institui possit. Addit Irenaeus *loc. cit.* quod singulari instrumento à Superioribus Ecclesie, quæ Confraternitatem recipit, confecto ac consignato prædicta præstantia promittendaque sint.

Tandem cum Reverendissimo P. Theod Stratio advertendum est, nullas apud nos existere aut haberi sacri SCAPULARIS Confraternitatem, aut Archiconfraternitatem, quarum aliae ad alias reduci possint, aut debeant: sed omnes esse à quales, unde aggregari nunquam dicuntur, sed erigi atque institui.

Quid in
institutio
ne nostræ
partheniz
Confra
ternitatis
in alienis
Ecclesijs
præsertim
adverten
dum, ob
servan
dumq; sit;

CAPUT